

เรื่อง คำว วรรณศิลป์พื้นถิ่น ในย่านคนลาว(ยวน) ที่หัวเดียด

รายละเอียด

คำว คือ กลอน คำประพันธ์พื้นบ้าน ที่ต้องอาศัยความชาญฉลาดของผู้แต่งในด้านคำสัมผัส เสียงเสนาะ และต้องมีความเชี่ยวชาญในด้านภาษาถิ่นด้วย ชุมชนหัวเดียด เป็นชุมชนคนลาวที่เก่าแก่แห่งหนึ่งของเมืองตาก เคยเป็นย่านที่มีบริษัทค้าไม้ของฝรั่งถึงสองแห่ง จึงทำให้คนลาวย่านหัวเดียดเก่งในด้านกิจการป่าไม้ การล่องซุงไม้สัก และ ทำการทางเรือ ด้วยการนำสินค้าจากภายในย่านและชุมชนโดยรอบ ขนลงเรือชะล่าล่องลงไปขายย่านตลาดลาวที่เมืองปากน้ำโพ เราเรียกพ่อค้าที่ทำกิจการจนมีฐานะว่า "นายฮ้อยเรือ"

ชุมชนหัวเดียดเป็นชุมชนคนลาวที่เก่าแก่ มีวิถีชีวิตวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ หนึ่งในนั้นคือ ภาษา ดังที่ปรากฏจากหลักฐานบนพิบสภา ที่จารอักษรล้านนา เป็นคำคำว(กลอน) เล่าเรื่องหญิงสาวพลัดพรากจากชายอันเป็นที่รัก เพราะความตายมาพรากไป คนในย่านวัดยังเล่าให้ฟังว่าสมัยเมื่อราว 50 ก่อน ในงานสวดพระอภิธรรมศพ ในชุมชนหัวเดียด คนเฒ่าจะร่วมกลุ่มกันสองสามคน มาขับคำว เป็นทำนองสำเนียงเสียงลาว เราเรียกการสวดในลักษณะนี้ทางภาคกลางว่า สวดคฤหัส์ นั่นเอง

ความรวยรินร่ำรวยทางวัฒนธรรมของเมืองตาก คืออัตลักษณ์ของเมืองบนความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เกิดการรับ ผสมผสานนำไปสู่เมืองอันเป็นเพชรเม็ดหนึ่งบนสำน้ำปิง นั่นเอง

(ข้อมูลดี ๆ จากพระครูประโชติ รัตนากร วัดดอยมูลชัย และอนุเคราะห์ภาพจากวัดดอยมูลชัย)

คำสำคัญ : คำว, กลอน

ที่มา : <https://www.facebook.com/laoruengmuengtak/photos/776116589145217>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2022-02-01

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=2045&code_db=610004&code_type=TK007

The Office Of Academic Resource Information And Technology